Kanoon.ir

درخت تو گر بار دانش بگیرد

به زیر آوری چرخ نیلوفری را

شما با دانلود این نمونه سوال، کد تخفیف خرید کتاب از سایت کانون بوک دریافت می کنید

برای دریافت کد جایزه خود، عدد 33 را به سر شماره 90008451 ارسال کنید.

kanoonBook.ir

www.kanoon.ir

نام و نام خانوادگی:	آموزش و پرورش منطقه 4	تاریخ:04 /10/ 1403
پایه :	دبیرستان شریعتی	نام امتحان: تعلیمات دینی 3
نام دبیر:	نوبت امتحان : نوبت اول	مدت: 75 دقیقه
شماره صندلی:	سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳	تعدادصفحه: 2 صفحه

ردیف		نمره
۱	با تدبر در آیات و حدیث به سؤالات پاسخ دهید. عبارت قرآنی ﴿كُلًّا نُمِدُّ هَـؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ﴾ بیانگر کدام سنت الهی است؟	۰.۲۵
۲	با توجه به آیهٔ شریفهٔ ﴿يـا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ...﴾، نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی است؟	۰.۵
۳	بازتاب اعتقاد به آیهٔ ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ...﴾، کدام مرتبه از توحید است؟	۰.۲۵
۴	با تدبر در آیهٔ ﴿قُل إِنَّمَا أَعِظُكُم بِواحِدَةٍ...﴾ به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) تنها موعظه و پند و اندرز پیامبر (ص) برای مردم چه بود؟ ب) برای عمل به این موعظه چه ویژگی‌هایی باید رعایت شود؟	۰.۷۵
۵	با تدبر در آیهٔ شریفهٔ ﴿أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ﴾ به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) در چه صورتی امکان داشت که مردم در اعتقاد به توحید در شک بیفتند؟ ب) مردم با این اعتقاد، گرفتار کدام مرتبه از شرک هستند؟	۱
۶	حدیث امام صادق (ع) که می‌فرماید: «مَنْ يَمُوتُ بِالذُّنوبِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَمُوتُ بِالآجالِ...» به کدام‌یک از سنت‌های الهی اشاره دارد؟	۰.۲۵
۷	درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید. درک بیشتر فقر و نیاز انسان به خدا، ثمرهٔ افزایش خودشناسی است.	۰.۵
۸	جهان‌بینی توحیدی، ریشه در سبک زندگی توحیدی دارد.	۰.۵
۹	شرکت در مراسم عزاداری سالار شهیدان به‌منظور همراهی با هیأت زنجیرزنیِ محل و شرکت در جمع دوستان دارای حسن فاعلی است.	۰.۵
۱۰	گزینهٔ مناسب را انتخاب کنید. «شرط قبولی تمامی اعمال» و «تقدس و ارزش یک عمل»، به‌ترتیب، داشتن کدام مورد است؟ ۱) اخلاص - معرفت ۲) معرفت - اخلاص	۰.۵
۱۱	شناخت «چیستی» و «هستی» خداوند به‌ترتیب در کدام مورد به‌درستی تبیین شده است؟ ۱) ممکن - ناممکن ۲) ناممکن - ممکن	۰.۵
۱۲	بیت «برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه»، در ارتباط با کدام‌یک از «میوه‌های درخت اخلاص» است؟ ۱) دستیابی به درجاتی از حکمت ۲) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان	۰.۵
۱۳	کشف ارتباط مشخص کنید هریک از موارد سمت راست با کدام‌یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد. (یک مورد اضافه است.) الف: ۱- قضای الهی / ۲- قدر الهی / ۳- علل عرضی / ۴- علل طولی ب: الف) حقیقت وجدانی / ب) علل غیرمستقل از هم / ج) علل مستقل از هم / د) ارادهٔ انسان / هـ) ارادهٔ الهی	۱

ردیف		نمره
۱۴	مفاهیم و اصطلاحات زیر را تعریف کنید. حسن فعلی:	۰.۵
۱۵	بُعد اجتماعی توحید:	۰.۵
۱۶	درک مطلب با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید: «مادر حمید بسیار مهربان است ولی با حمید بسیار سخت‌گیرانه رفتار می‌کند و مدام به او تذکر می‌دهد که در ارتباط با دوستانش دقت کرده و از معاشرت با رفیق بد پرهیز کند و در مواردی نیز او را تنبیه می‌کند تا او را از اشتباه بازدارد. مادر حمید به هیچ‌وجه قصد انتقام‌گیری از فرزند خود را ندارد.» الف) این «رفتار مادرانهٔ حمید» یادآور کدام سنت الهی است؟ ب) دو نمونه از مصداق‌های این سنت الهی را نام ببرید.	۱
۱۷	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. شناخت اولیهٔ خداوند و درک حضور او بر چه اساسی است؟	۰.۵
۱۸	سرچشمهٔ عبودیت و بندگی چیست؟	۰.۵
۱۹	کشاورز پس از اعتقاد به توحید ربوبیّت، چه وظیفه‌ای دارد؟	۰.۵
۲۰	اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند، نیازمند چیست؟	۰.۵
۲۱	اعتقاد به توانایی اولیای دین در شفا دادن، چه موقع موجب شرک است؟	۰.۵
۲۲	مهم‌ترین رکن یک جامعه چیست؟	۰.۵
۲۳	عهد و پیمان‌ها براساس کدام‌یک از شواهد وجود اختیار استوار شده‌اند؟	۰.۵
۲۴	عوامل درونی انسان در کسب کدام سنت الهی، نقشی تعیین‌کننده دارد؟	۰.۵
۲۵	به سؤالات زیر پاسخ کامل و تشریحی دهید. شرک در ولایت را توضیح دهید.	۱
۲۶	در چه صورتی انسان دچار شرک عملی می‌شود؟	۱
۲۷	راه‌های تقویت اخلاص را نام ببرید. (ذکر سه مورد)	۱.۵
۲۸	رابطهٔ اختیار انسان با ارادهٔ خداوند چگونه است؟ توضیح دهید.	۱.۵
۲۹	انسان با کدام سنت الهی، می‌تواند آسان‌تر به مقصد برسد؟ آن را نام برده و توضیح دهید و یکی از جلوه‌های آن را بنویسید.	۲

www-kanoon-ir

ردیف		نمره
۱	﴿كُلًّا نُمِدُّ هَـٰؤُلَاءِ وَهَـٰؤُلَاءِ مِن عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا﴾ **هریک از اینان و آنان [دنیاطلبان و آخرت‌طلبان] را مدد می‌رسانیم از عطای پروردگارت و عطای پروردگارت [از کسی] منع نشده است.** **کلمهٔ «نُمِد»؛ «مدد می‌رسانیم» کلیدواژهٔ سنت امداد الهی است.** **(صفحهٔ ۶۵ کتاب درسی)** راهنمای تصحیح: **سنت امداد عام الهی (۰٫۲۵ نمره)**	۰.۲۵
۲	**نیاز انسان به خدا شامل همه چیز می‌شود: نیازمندی جهان به خدا در پیدایش و نیازمندی جهان به خدا در بقا.** **(صفحهٔ ۱۰ کتاب درسی)** راهنمای تصحیح: **نیازمندی جهان به خدا در پیدایش (۰٫۲۵ نمره) و نیازمندی جهان به خدا در بقا (۰٫۲۵ نمره).**	۰.۵
۳	**انسانی که خداوند را به‌عنوان تنها خالق جهان پذیرفته است و ایمان دارد که پرورگار هستی است؛ ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ﴾ ، رفتاری متناسب با این اعتقاد خواهد داشت و جهت زندگی خود را خدا قرار می‌دهد؛ چنین انسانی در مسیر «توحید عملی = فَاعْبُدوه» حرکت می‌کند.** **(صفحهٔ ۳۲ و ۳۱ کتاب درسی)** راهنمای تصحیح: **توحید عملی (۰٫۲۵ نمره)**	۰.۲۵
۴	**الف) قیام کنید (به پا خیزید)** **ب) ۱- برای خدا باشد ۲- به‌صورت گروهی و فردی باشد (قیام گروهی و فردی باشد)** ﴿قُل إِنَّمَا أَعِظُكُم بِوَاحِدَةٍ أَن تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَىٰ وَ فُرَادَىٰ﴾ **(به بندگانم) بگو شما را فقط یک موعظه می‌کنم (و آن اینکه) به‌صورت گروهی و فردی برای خدا قیام کنید.** **(صفحهٔ ۴۳ کتاب درسی)** راهنمای تصحیح: **الف) قیام کنید (به پا خیزید) (۰٫۲۵ نمره)** **ب) ۱- برای خدا باشد (۰٫۲۵ نمره) ۲- به‌صورت گروهی و فردی باشد (قیام گروهی و فردی باشد) (۰٫۲۵ نمره)**	۰.۷۵
۵	**الف) در صورتی که آنها شریک‌هایی برای خدا قرار دهند، که مثل خداوند آفرینشی داشته باشند.** **ب) شرک در خالقیت** ﴿أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ﴾ **یا آنها شریک‌هایی برای خدا قرار داده‌اند که [آن شریکان هم] مثل خداوند آفرینشی داشته‌اند و در نتیجه [این دو] آفرینش بر آنان مشتبه شده است [و از این‌رو شریکان را نیز مستحق عبادت دیده‌اند؟!]** **نکته: عبارت ﴿كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ﴾ شبهه و توهّم در خالقیت است که بیانگر شرک در خالقیت است.** **(صفحهٔ ۲۳ و ۲۲ کتاب درسی)** راهنمای تصحیح: **الف) در صورتی که آنها شریک‌هایی برای خدا قرار دهند (۰٫۲۵ نمره)، که مثل خداوند آفرینشی داشته باشند (۰٫۵ نمره).** **ب) شرک در خالقیت (۰٫۲۵ نمره)**	۱
۶	**سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او** **آیندهٔ زندگی هر فرد و اتفاقاتی که برای او رخ می‌دهد، در موارد بسیاری تحت تأثیر رفتارهای گذشتهٔ او اعم از رفتارهای خوب و بد است؛ به‌طور مثال امام صادق می‌فرماید: «مَن يَموتُ بِالذُّنوبِ اَكثَرُ مِمَّن يَموتُ بِالآجالِ و مَن يَعيشُ بِالاِحسانِ اَكثَرُ مِمَّن يَعيشُ بِالاَعمار»؛ «کسانی که به‌واسطهٔ گناه می‌میرند از**	

ردیف		نمره
	کسانی که به‌واسطهٔ سرآمد عمرشان می‌میرند، بیشترند و کسانی که به‌سبب نیکوکاری زندگی دراز دارند، از کسانی که به عمر اصلی زندگی می‌کنند، بیشترند.» (صفحهٔ ۷۴ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او (۰٫۲۵ نمره)	۰.۲۵
۷	درست؛ افزایش خودشناسی ← درک بیشتر فقر و نیاز ← افزایش بندگی (صفحهٔ ۱۰ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: درست (۰٫۵ نمره)	۰.۵
۸	نادرست؛ سبک زندگی توحیدی نیز شیوه‌ای از زندگی است که ریشه در جهان‌بینی توحیدی دارد. (صفحهٔ ۳۰ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: نادرست (۰٫۵ نمره)	۰.۵
۹	نادرست؛ شرکت در مراسم عزاداری سالار شهیدان یا هر مراسم دیگری، اگر انجام‌دهندهٔ آن دارای نیّت الهی باشد، دارای حسن فاعلی است؛ در غیر این‌صورت اگر با هر منظور دیگری شرکت کند، حسن فاعلی ندارد. (صفحهٔ ۴۵ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: نادرست (۰٫۵ نمره)	۰.۵
۱۰	گزینهٔ ۱؛ در اسلام، اخلاص شرط قبولی تمام اعمال است و عمل براساس معرفت و آگاهی بسیار ارزشمندتر و مقدس‌تر از عملی است که در آن معرفتی نیست. (صفحهٔ ۴۴ و ۴۶ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: گزینهٔ ۱ (۰٫۵ نمره)	۰.۵
۱۱	گزینهٔ ۲؛ ما به وجود خداوند به‌عنوان آفریدگار جهان پی می‌بریم و صفات و هستی او را می‌توانیم بشناسیم، اما ذات و چیستی او را نمی‌توانیم دریابیم. (صفحهٔ ۱۳ و ۱۲ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: گزینهٔ ۲ (۰٫۵ نمره)	۰.۵
۱۲	گزینهٔ ۲؛ شیطان خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان بااخلاص را ندارد. و بیت «برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه» به نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان از میوه‌های درخت اخلاص اشاره دارد. (صفحهٔ ۴۸ و ۴۷ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: گزینهٔ ۲ (۰٫۵ نمره)	۰.۵
۱۳	۱- هـ؛ مخلوقات از آن جهت که با فرمان، حکم و ارادهٔ الهی ایجاد می‌شوند، به قضای الهی وابسته‌اند. (صفحهٔ ۵۶ کتاب درسی) ۲- د؛ اراده و اختیار انسان یک تقدیر الهی است. (صفحهٔ ۵۷ کتاب درسی) ۳- ج؛ در علل عرضی هریک از عوامل و عناصر اثر خاصی را، مستقل از دیگری، اعمال می‌کنند. (صفحهٔ ۵۹ کتاب درسی)	

www.kanoon.ir

ردیف		نمره
	۴- ب؛ در علل طولی، علت‌ها در طول هم هستند، (در یک ردیف و هیچ‌کدام مستقل نیستند، بلکه نسبت به هم در مرتبه‌های مختلف قرار دارند و علت مرتبهٔ پایین، وابسته به علّت مرتبهٔ بالایی است.) (صفحهٔ ۶۰ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: ۱ ← هـ؛ ارادهٔ الهی (۰٫۲۵ نمره) ۲ ← د؛ ارادهٔ انسان (۰٫۲۵ نمره) ۳ ← ج؛ علل مستقل از هم (۰٫۲۵ نمره) ۴ ← ب؛ علل غیرمستقل از هم (۰٫۲۵ نمره)	۱
۱۴	حسن فعلی بدین معناست که کار به‌درستی و به همان صورت که خدا فرمان داده است، انجام شود. (صفحهٔ ۴۵ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: حسن فعلی بدین معناست که کار به‌درستی و به همان صورت که خدا فرمان داده است، انجام شود. (۰٫۵ نمره)	۰.۵
۱۵	بُعد اجتماعی توحید به معنای قرار گرفتن همهٔ ارکان یک جامعه در جهت خداوند و اطاعت همه‌جانبه از اوست. (صفحهٔ ۳۴ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: قرار گرفتن همهٔ ارکان یک جامعه (۰٫۲۵ نمره) در جهت خداوند و اطاعت همه‌جانبه از او. (۰٫۲۵ نمره)	۰.۵
۱۶	الف) سنت سبقت رحمت بر غضب الهی ب) آمرزش گناهان با توبه، آمرزش برخی گناهان با انجام کار نیک، حفظ آبروی بندگان گناهکار، پذیرش عبادت اندک و رضایت سریع از کسی که طلب آمرزش کرده، نمونه‌هایی از سبقت رحمت خدا بر غضب او است. (صفحهٔ ۷۱ و ۷۲ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) سنت سبقت رحمت بر غضب الهی (۰٫۵ نمره) ب) آمرزش گناهان با توبه - آمرزش برخی گناهان با انجام کار نیک - حفظ آبروی بندگان گناهکار - پذیرش عبادت اندک و رضایت سریع از کسی که طلب آمرزش کرده، نمونه‌هایی از سبقت رحمت خدا بر غضب او است. (ذکر ۲ مورد کافی است، هر مورد ۰٫۲۵ نمره دارد.)	۱
۱۷	هرکدام از ما براساس فطرت خویش، خدا را می‌یابیم و حضورش را درک می‌کنیم؛ این شناخت را شناخت اولیه می‌گویند. (صفحهٔ ۷ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: براساس فطرت خویش (۰٫۵ نمره)	۰.۵
۱۸	آگاهی، سرچشمهٔ بندگی است. (صفحهٔ ۱۰ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: آگاهی (۰٫۵ نمره)	۰.۵
۱۹	کشاورز با اعتقاد به ربوبیت خداوند، درمی‌یابد که زارع حقیقی و پرورش‌دهندهٔ اصلی زراعت او خداست و باید شکرگزار خدا باشد. (صفحهٔ ۲۰ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: باید شکرگزار خدا باشد. (۰٫۵ نمره)	۰.۵

www-kanoon-ir

ردیف		نمره
۲۰	اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند، معرفتی عمیق و والاست که در نگاه نخست مشکل به نظر می‌آید اما هدفی قابل دسترس است. (صفحهٔ ۱۲ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: معرفتی عمیق و والا (۰٫۵ نمره)	۰.۵
۲۱	وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. (صفحهٔ ۲۴ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: وقتی موجب شرک است که این توانایی‌ها را از خود آنها (۰٫۲۵ نمره) و مستقل از خدا بدانیم. (۰٫۲۵ نمره)	۰.۵
۲۲	مهم‌ترین رکن یک جامعه حکومت آن است. (صفحهٔ ۳۵ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: حکومت (۰٫۵ نمره)	۰.۵
۲۳	عهد و پیمان‌ها براساس مسئولیت‌پذیری (یکی از شواهد وجود اختیار) استوارند. (صفحهٔ ۵۴ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: مسئولیت‌پذیری (۰٫۵ نمره)	۰.۵
۲۴	در کسب توفیق الهی (امداد خاص)، عوامل درونی مانند داشتن روحیهٔ حق‌پذیری نقش تعیین‌کننده‌ای دارند. (صفحهٔ ۷۱ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: سنت توفیق الهی یا (امداد خاص) (۰٫۵ نمره)	۰.۵
۲۵	اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند و در کنار او، دیگرانی نیز هستند که سرپرستی جهان را برعهده دارند و خودشان حق تصرّف در جهان را دارا می‌باشند، شرک در ولایت است. (صفحهٔ ۲۲ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند (۰٫۲۵ نمره) و در کنار او (۰٫۲۵ نمره)، دیگرانی نیز هستند که سرپرستی جهان را برعهده دارند (۰٫۲۵ نمره) و خودشان حق تصرّف در جهان را دارا می‌باشند. (۰٫۲۵ نمره)	۱
۲۶	اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها (بت‌های بیرون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است. (صفحهٔ ۳۳ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده (۰٫۲۵ نمره) و او را معبود خود قرار دهد (۰٫۲۵ نمره) و اوامرش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد (۰٫۲۵ نمره) یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها (بت‌های بیرون) برآید. (۰٫۲۵ نمره)	۱
۲۷	۱- افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند ۲- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او ۳- دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات	

www-kanoon-ir

ردیف		نمره
	(صفحهٔ ۴۵ و ۴۷ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: ۱- افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند (۰٫۵ نمره) ۲- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او (۰٫۵ نمره) ۳- دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (۰٫۵ نمره)	۱.۵
۲۸	وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از ارادهٔ الهی و خواست خداست؛ به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما ارادهٔ کاری را نکرده‌ایم، آن کار انجام نمی‌گیرد؛ در عین حال، وجود ما، ارادهٔ ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به ارادهٔ خداوند است؛ یعنی ارادهٔ انسان در طول ارادهٔ خداست و با آن منافاتی ندارد. (صفحهٔ ۵۹ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از ارادهٔ الهی و خواست خداست (۰٫۲۵ نمره)؛ به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است (۰٫۲۵ نمره) که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد (۰٫۲۵ نمره). در فعل اختیاری، تا زمانی که ما ارادهٔ کاری را نکرده‌ایم، آن کار انجام نمی‌گیرد؛ (۰٫۲۵ نمره). در عین حال، وجود ما، ارادهٔ ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به ارادهٔ خداوند است (۰٫۲۵ نمره)؛ یعنی ارادهٔ انسان در طول ارادهٔ خداست و با آن منافاتی ندارد. (۰٫۲۵ نمره)	۱.۵
۲۹	سنت امداد خاص (توفیق الهی)؛ توفیق در اصطلاح دینی به معنای آسان نمودن است؛ یعنی همراه با سعی و تلاشی که انسان از خود نشان می‌دهد، خداوند نیز شرایط و اسباب را چنان فراهم می‌کند که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد. این امداد خاص خداوند که سنّت توفیق الهی نام دارد؛ شامل حال کسانی می‌شود که با نیّت پاک، قدم در راه حق بگذارند. یکی از جلوه‌های این توفیق، نصرت و هدایت الهی است که به‌دنبال تلاش و مجاهدت است. یا از جلوه‌های دیگر توفیق الهی، ایجاد زمینهٔ مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن می‌باشد. (صفحهٔ ۷۱ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: سنت امداد خاص (توفیق الهی) (۰٫۵ نمره)؛ توفیق در اصطلاح دینی به معنای آسان نمودن است (۰٫۲۵ نمره)؛ یعنی همراه با سعی و تلاشی (۰٫۲۵ نمره) که انسان از خود نشان می‌دهد، خداوند نیز شرایط و اسباب را چنان فراهم می‌کند (۰٫۲۵ نمره) که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد (۰٫۲۵ نمره). این امداد خاص خداوند که سنّت توفیق الهی نام دارد؛ شامل حال کسانی می‌شود که با نیّت پاک (۰٫۲۵ نمره)، قدم در راه حق بگذارند. یکی از جلوه‌های این توفیق، نصرت و هدایت الهی است که به‌دنبال تلاش و مجاهدت است. یا از جلوه‌های دیگر توفیق الهی، ایجاد زمینهٔ مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن می‌باشد. (۰٫۲۵ نمره)	۲